Hrvatski inozemni dug veći od 12 milijardi $

Autor Guste Santini
Četvrtak, 01 Kolovoz 2002 09:29

Upravo izabrana Vlada započinje svoju djelatnost sa dugom od 12 milijardi $ što je nešto manje od 3ooo $ per capita. Hrvatska je visoko zadužena zemlja ne samo zbog toga što je iznos duga veći od 60% društvenog proizvoda već zato što je servisiranje duga veće od stopa rasta društvenog proizvoda. O tome sam pisao u više navrata i na ovim stranicama.

Dug je «Izlaz za nuždu» koji je - obilato - korišten kako bi se amortizirali učinci ove i ovakve ekonomske politike. Pojednostavljeno rečeno povećanje duga ima učinak kao povećanje proizvodnje u vrijeme zaduženja. Zato sam povećanje duga prema inozemstvu defininirao kao drogu koja pri uzimanju stimulativno djeluje sa posljedicom da nam je potrebno sve više droge kako bi zadržali drogom uspostavljeno stanje. Jasno kada izvori presahnu stvari postaju tragične. Sve se to događa hrvatskoj državi. Ipak o tome se ne govori, o tome se ne raspravlja, to je nešto o čemu ne treba trošiti rječi.

Inozemni će se dug multiplicirati to više što se bude dosljednije provodila postojeća ekonomska politika. Restrikcije javne potrošnje neće dati očekivanog rezultata jer se radi o konstrukcionim problemima u Hrvatskoj. Nije moguće na ovom nivou dohotka stabilizirati negativne tijekove. Drugim rječima, nije moguće «skresati» sve oblike potrošnje - do te mjere - da se uredno otplaćuju anuiteti. Ovo naprosto zato jer robna razmjena s inozemstvom to onemogućuje. Naprosto makroekonomse kategorije jasno pokazuju da nije moguće u danim odnosima polučiti pozitivni rezultat. O tome je moguće naći dovoljno argumenata u dijelu ovih stranica pod naslovom: «Privredna kretanja» i «Analiza stanja».

Ne ulazeći u detalje treba reći da je privi korak u dinamiziranju privredne aktivnosti sa resursima koje imamo. To znači da je potrebno - odmah i sada - učiniti sve što je moguće da se dinamizira privredna aktinvost. U kratkom roku treba osigurati veći rast društvenog proizvoda od anuitetske obveze po kreditima. To je donja granica koja ne osigurava povećanje blagostanja građanima Hrvatske ali im daje nadu da će sutra biti bolje. Ostalo je priča za malu djecu.

Neki dan na zasjedanju Sabora prilikom izglasavanja povjerenja novoj/staroj Vladi, iz izlaganja pojedinih zastupnika, bilo je moguće identificirati da je stanje, bar u prvoj aproksimaciji, poznato. Ipak, o tome se nije otvoreno progovorilo. Dug prema inozemstvu ozbiljno je ograničenje da izabrana Vlada zvarši svoj mandat i da se ne dogode prijevremeni izbori. Ma koliko mi odlučno bili za očuvanje vlasti do kraja mandata «kruta zbilja srušila je bajku».